

پل ارتباطی شهرها و فعالان اقتصادی

تهیه و گردآوری
هاشم حافظی منش

چند ماده قانونی پیرامون حقوق صاحبان کالا و شرکت های حمل و نقل

در مورد بارهای حجیم و سبک در صورتی که ظرفیت کامیون از نظر طول و عرض و ارتفاع تکمیل گردد مشروط بر آنکه بار دیگری همراه آن حمل نگردد، صرف نظر از وزن بار، ظرفیت کامل کامیون ملاک پرداخت کرایه حمل و صدور بارنامه می باشد. میزان کارمزد (کمسیون) شرکتها و مؤسسات حمل و نقل در مراکز جلفا، آستارا، بازرگان و بنادر انزلی، نوشهر، بوشهر، عباس، چابهار، امام خمینی، کنارک و در پایانه های عمومی با مراکز اعلام بار و نیز برای محمولات کارخانجات سیمان، ذوب آهن، فولاد و قند و شکر و همچنین برای بارهای بخش دولتی ۳٪ و برای بارهای بخش خصوصی ۴٪ نسبت به کل کرایه طبق قرارداد حمل می باشد.

از ۱۲ ساعت برای بارگیری معطل بماند، شرکت یا مؤسسه حمل و نقل اعزام کننده کامیون به نیابت از صاحب کالا موظف است به ازاء هر ساعت مازاد بر ۱۲ ساعت اولیه حق توقف بارگیری به راننده یا مالک کامیون پرداخت نماید. تبصره: میزان حق توقف بارگیری توسط کمیسیون فرعی شورای عالی هماهنگی ترابری کشور تعیین و توسط دبیر شورای عالی ابلاغ می گردد. هرگاه کامیون پس از رسیدن به محل تخلیه بار و به علت عدم امکانات صاحب کالا یا نماینده او و یا به هر علتی که راننده مقصر نباشد بیش از ۱۲ ساعت برای تخلیه معطل بماند شرکت یا مؤسسه حمل و نقل صادر کننده بارنامه موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا به ازاء هر ساعت مازاد بر ۱۲ ساعت اولیه به راننده یا مالک کامیون در مقصد تخلیه بار حق توقف پرداخت گردد.

تبصره ۱- میزان حق توقف تخلیه توسط کمیسیون فرعی شورای عالی هماهنگی ترابری کشور تعیین و توسط دبیر شورای عالی ابلاغ می گردد.

تبصره ۲- چنانچه کامیون قبل از ساعت ۲ بعد از ظهر روزهای کاری به محل تخلیه مراجعه نماید ملاک محاسبه حق توقف همان روز و در صورتیکه بعد از ساعت ۲ بعد از ظهر به محل تخلیه برسد ملاک محاسبه حق توقف روز کاری بعد می باشد.

مرجع تفسیر مفاد این شرایط، شورای عالی هماهنگی ترابری کشور می باشد و در صورت بروز اختلاف در اجرای آن، طرفین می توانند نظر سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور را به عنوان رافع اختلاف بپذیرند.

بارهای دولتی ۶٪ و برای کالاهای بخش خصوصی ۷٪ است. کارمزد خرده بار ۹٪ می باشد. کارمزد از طریق راننده یا صاحب کامیون به شرکت یا مؤسسه حمل و نقل در ازاء خدمات ارائه شده پرداخت می گردد. پرداخت حق تمپر بارنامه ویژه خرده بار و عمده بار بعهد شرکت یا مؤسسه حمل و نقل می باشد.

حق بیمه تأمین اجتماعی به عهده راننده یا مالک کامیون است که در زمان صدور بارنامه توسط شرکت و یا مؤسسه حمل و نقل و بر اساس مقررات و دستورالعملهای مربوطه به مراجع ذیربط پرداخت می گردد.

هزینه پایانه های عمومی شامل پارکینگ، برگ نوبت دهی و حواله بارگیری و تمديد و تجدید آن بر عهده راننده یا مالک کامیون بوده و پرداخت هزینه های مربوط به عوارض شهرداری، هلال احمر و غیره و همچنین هزینه های مربوط به دیماند، باسکول، جرثقیل، لیفتراک و تخلیه و بارگیری و غیره مربوط صاحب کالا است و در هر صورت شرکت یا مؤسسه حمل و نقل موظف به تأمین و یا وصول و ذکر آن در بارنامه و عندالزوم پرداخت آن به مراجع مربوطه می باشد. دریافت هر گونه وجهی تحت عناوین پشت بارنامه، بارچینی، دالانداری انعام، گاراژداری، انبارداری از جانب مؤسسات و شرکت های حمل و نقل و همچنین رانندگان ممنوع است.

مبنای پرداخت حق توقف بدو توافق طرفین (شرکت حمل و نقل راننده) می باشد. در غیر اینصورت مفاد این شرایط ملاک عمل خواهد بود. هرگاه کامیون پس از صدور حواله بارگیری توسط شرکت حمل و نقل، بعلت عدم وجود امکانات صاحب کالا و یا به هر علت دیگری که راننده مقصر نباشد، بیش

منظور تکمیل ظرفیت مجاز خود بارگیری نماید حسب آنکه بار بعدی رو یا زیر بار اصلی قرار گیرد، روباری یا زیرباری خوانده می شود. اخذ مجوز عبور (پروانه عبور) برای حمل محمولات ترافیکی موجب عدم بکارگیری بارنامه جهت حمل محموله نخواهد بود.

خرده بار در صنعت حمل و نقل از اهمیت ویژه ای برخوردار است. برای هر وسیله نقلیه باربری برون شهری حامل خرده بار، صرف نظر از بارنامه های صادر و ویژه حمل خرده بار (لیست بار) بایستی یک بارنامه داخلی موضوع ماده دو قانون الزام شرکتها و مؤسسات به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه صادر گردد.

تبصره: خرده بار عبارتست از محموله ای که به تنهایی ظرفیت بارگیری یک دستگاه وسیله نقلیه باربری را تکمیل ننماید. شرکتها و مؤسسات مجاز حمل و نقل کالا می توانند جهت حمل محمولات از نرخ توافقی با صاحبان کالا حسب قرارداد منعقد استفاده نمایند. در مورد بارهای حجیم و سبک در صورتیکه ظرفیت کامیون از نظر طول و عرض و ارتفاع تکمیل گردد مشروط بر آنکه بار دیگری همراه آن حمل نگردد، صرف نظر از وزن بار، ظرفیت کامل کامیون ملاک پرداخت کرایه حمل و صدور بارنامه می باشد.

میزان کارمزد (کمسیون) شرکتها و مؤسسات حمل و نقل در مراکز جلفا، آستارا، بازرگان و بنادر انزلی، نوشهر، بوشهر، عباس، چابهار، امام خمینی، کنارک و در پایانه های عمومی با مراکز اعلام بار و نیز برای محمولات کارخانجات سیمان، ذوب آهن، فولاد و قند و شکر و همچنین برای بارهای بخش دولتی ۳٪ و برای بارهای بخش خصوصی ۴٪ نسبت به کل کرایه طبق قرارداد حمل می باشد. برای سایر نقاط به ترتیب برای

صدور بارنامه در حمل و نقل یک اصل می باشد و انجام عملیات حمل و نقل مستلزم صدور بارنامه بر اساس ضوابط و مقررات مربوطه است و تکمیل کلیه نسخ بارنامه های صادره توسط شرکتها و مؤسسات حمل و نقل الزامی بوده و مندرجات آن بویژه از جهت کرایه حمل باید عیناً منطبق با مفاد قرارداد منعقد باشد.

محل بارگیری می تواند بندر، گمرک، انبار صاحب کالا، ایستگاه راه آهن، امکنه شرکت یا مؤسسه حمل و نقل یا محل مورد نظر صاحب کالا با حفظ جمیع شرایط و ضوابط حوزه فعالیت جغرافیایی شرکت یا مؤسسه حمل و نقل از نظر صدور بارنامه باشد.

تبصره: حوزه جغرافیایی مجاز فعالیت هر شرکت یا مؤسسه حمل و نقل جهت صدور بارنامه عبارتست از محدوده جغرافیایی شهرستان محل استقرار دفتر کار و ترمینال یا شعبه آن بر اساس تقسیمات رسمی کشوری که در پروانه فعالیت نیز ذکر گردیده است.

محل تخلیه می تواند بندر، گمرک، انبار صاحب کالا، ایستگاه راه آهن، امکنه شرکت یا مؤسسه حمل و نقل (بعنوان بارانداز) یا محل مورد نظر صاحب کالا باشد.

تبصره: دسترسی به محل بارگیری و تخلیه باید از نظر مقررات راهنمایی و رانندگی و سایر مقررات مربوطه برای کامیون امکان پذیر باشد.

حمل بار بصورت «زیر باری» و «رو باری» مشروط به رعایت مقررات توزین و ظرفیت مجاز وسیله نقلیه و صدور اسناد لازم حمل بلامانع است.

تبصره: در صورتیکه پس از بارگیری وسیله نقلیه باربری ظرفیت یا حجم بارگیری مجاز وسیله نقلیه باربری تکمیل نشود و وسیله نقلیه باربری بار مناسب دیگری را به